

ฝ่ายส่งเสริมความรู้ตลาดทุนและศูนย์ประสานงานต่างจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ภัยกลโกงไม่เข้าใครออกใคร บางทีอาจมาถึงตัวเราง่าย ๆ ผ่านการชักชวนให้ร่วมเป็นเจ้าของกิจการ ด้วยการถือหุ้น โอ้ เป็นเจ้าของธุรกิจง่าย ๆ แค่อซื้อหุ้นที่เขาเสนอขายเท่านั้นเอง แต่จะง่ายแบบนั้นจริงหรือ

ปัจจุบันในยุคที่ใคร ๆ ก็เข้าถึงโลกออนไลน์ และใช้โซเชียลมีเดียอย่างแพร่หลาย ทำให้เราสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น แต่อีกด้านหนึ่ง ก็ทำให้ผู้ไม่หวังดีสามารถเข้ามาชักชวนให้ระดมทุนด้วยการโฆษณาชวนเชื่อประกาศขายหุ้นออกสื่อโซเชียลที่แพร่หลายในวงกว้างได้เหมือนกัน ก่อนตัดสินใจซื้อหุ้นที่ประกาศชักชวนทางออนไลน์ มาดูให้รู้เท่าทันกันก่อนในเบื้องต้น 3 เรื่อง

รู้เท่าทัน 1 : เกณฑ์การขายหุ้น

กรณีเป็นบริษัทจำกัด **ไม่สามารถชักชวนประชาชนให้ซื้อหุ้นได้** ซึ่งเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1102* และหากที่ประชุมผู้ถือหุ้นบริษัทจำกัดนั้น มีมติพิเศษให้เพิ่มทุน กรรมการของบริษัทที่มีหน้าที่ต้องเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนการถือหุ้น ถ้าผู้ถือหุ้นเดิมคนใดไม่ซื้อผู้ถือหุ้นเดิมจะซื้อหุ้นนั้น หรือกรรมการจะซื้อไว้เองก็ได้ จะเสนอขายให้บุคคลภายนอกไม่ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1222*

ในกรณีที่ต้องการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไปในวงกว้าง **จะต้องเป็นบริษัทมหาชนจำกัด (บมจ.) และต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนภายใต้ พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ)** คือ ต้องได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. และมีหนังสือชี้ชวนให้ประชาชนได้ศึกษาข้อมูลก่อนลงทุน

อย่างไรก็ดี มีกรณีที่คณะกรรมการ กตท. ออกประกาศตามมาตรา 34 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ ยกเว้นให้บริษัทจำกัดสามารถเสนอขายหุ้นต่างไปจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่น การเสนอขายผ่านระบบคราวด์ฟันดิง** ซึ่งต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ฉะนั้น หากพบเห็นการเสนอขายหุ้นของบริษัทผ่านสื่อออนไลน์หรือโซเชียลมีเดีย ให้ดุกคิดและตั้งคำถามไว้ก่อนว่า ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่

รู้เท่าทัน 2 : ลักษณะการชักชวนที่ต้องระวาง

หากการชักชวนให้ลงทุนด้วยการซื้อหุ้นนั้น พ่วงมากับการเสนอผลตอบแทนหรือเงินปันผลสูงเกินจริง เช่น 12% ต่อเดือน หรือ 20% ต่อเดือน และยังการันตีผลตอบแทนด้วย ยิ่งต้องระมัดระวังมากขึ้น และควรถอยหนีออกมา

เพราะหากพิจารณาตามหลักความเป็นจริง แม้แต่สินทรัพย์เสี่ยงอย่างตราสารทุนยังให้ผลตอบแทนเฉลี่ยราว 10% ต่อปี¹ เท่านั้น เมื่อมีการเสนอผลตอบแทนหรือปันผลถึง 20% ต่อเดือน หรือ 240% ต่อปี ต้องนึกคิดไว้ก่อนว่า เป็นไปได้หรือไม่ นำรายได้มาจากไหน เพราะไม่แน่ว่า อาจจะเป็นการนำรายได้จากผู้ที่มาทีหลังจ่ายให้ผู้ที่มาก่อนตามสไตล์แชร์ลูกโซ่

แน่นอนว่า ผู้ชักชวนจะพยายามสร้างความน่าเชื่อถือด้วยการไปจดทะเบียนบริษัทไว้ก่อน โปสเตอร์ภาพความสำเร็จหรือผลงานออกสื่อ พาตัวเข้าไปอยู่ในพื้นที่สื่อ สร้างสตอรี่ผ่านภาพให้เห็นการขยายธุรกิจ สิ่งเหล่านี้เป็นแพทเทิร์นที่เห็นได้บ่อยครั้งในการจูงใจ

ลองสังเกต 5 รูปแบบชักชวนลงทุนที่มักจะมาใช้จูงใจ

1. ให้ผลตอบแทนสูงเกินจริง เช่น 12% ต่อเดือน หรือ 20% ต่อเดือน ซึ่งแทบจะเป็นไปไม่ได้
2. การันตีผลตอบแทน ซึ่งการลงทุนทั่วไปมักจะไม่สามารถการันตีให้ผลตอบแทนสูงเกินจริงที่แน่นอนได้
3. เร่งรัดให้ตัดสินใจ อ้างว่าจะตกขบวน เพราะใคร ๆ ก็ลงทุน
4. แอบอ้างบุคคลมีชื่อเสียง เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ
5. ธุรกิจไม่ชัดเจน จับต้องไม่ได้ เน้นขายหุ้นระดมทุนมากกว่าการทำธุรกิจจริง

หากพบการชักชวนที่เข้าข่ายรูปแบบ 5 ข้อดังกล่าว ต้องระวังให้มากอย่าเพิ่งหลงเชื่อเด็ดขาด

รู้เท่าทัน 3 : ช่องทางตรวจสอบ

เมื่อถูกชักชวนหรือพบเบาะแสการชักชวนประชาชนทั่วไปให้ซื้อหุ้น ขอให้ตรวจสอบรายชื่อบริษัท บุคคล และผลิตภัณฑ์ (หุ้น) ที่มาเสนอขายว่าได้รับอนุญาตหรืออยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต. หรือไม่ ได้ทางแอปพลิเคชัน SEC Check First หรือทาง เว็บไซต์ www.sec.or.th หากไม่พบรายชื่อ ให้สงสัยไว้ก่อนว่าอาจจะมาด้วยความไม่หวังดี นอกจากนี้ ยังตรวจสอบรายชื่อผู้ที่อยู่ในข่ายเฝ้าระวังที่หมวด Investor Alert ได้อีกทางหนึ่งด้วย

และถ้าหากอ้างว่าลงทุนแล้ว จะได้รับปันหุ้นด้วย ก็ต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่า ปันหุ้นนั้นถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ และมีชื่อในรายชื่อในทะเบียนผู้ถือหุ้นหรือไม่ เพราะเพียงได้ปันหุ้นมา ยังไม่ได้การันตีว่าจะเป็นผู้ถือหุ้นแล้ว หากไม่มีรายชื่อในทะเบียนผู้ถือหุ้น ปันหุ้นที่ถืออยู่อาจไม่ได้รับการรับรองตามกฎหมาย

ปกป้องตนเองจากการถูกหลอก ด้วยการสังเกตและนึกคิด เพื่อไม่ให้ซึ้งรอยจากบทเรียนภัยกลโกงที่เคยเกิดขึ้นมาในอดีต เมื่อถูกชักชวนให้ลงทุนหรือซื้อหุ้น อย่าเพิ่งหลงเชื่อ เพราะการตกขบวนไม่น่ากลัวเท่าการตกเป็นเหยื่อมิจฉาชีพ

หมายเหตุ :

* ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ <http://web.krisdika.go.th/data/law/law4/%BB03-%BB03-20-9999-update.pdf>

** ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 21/2562 เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ผ่านระบบคราวด์ฟันดิง <https://publish.sec.or.th/nrs/8399s.pdf>

¹ อ้างอิงข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลตอบแทนจากหุ้นไทยระหว่างปี 2539-2561 เฉลี่ยอยู่ที่ 8 - 12% ต่อปี

<https://www2.set.or.th/set/education/knowledgedetail.do?contentId=6416&type=article>

ชักชวนซื้อหุ้นแบบนี้ จุดคิดให้ดี ระวังถูกหลอก

หากพบการชักชวนซื้อหุ้นในสื่อโซเชียล
สำนักงาน ก.ล.ต. แนะนำ **รู้เท่าทัน 3 เรื่อง**

รู้เท่าทัน 1 : เหนือกการขายหุ้น

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
บริษัทจำกัด **ไม่สามารถ** ชี้ชวนประชาชนให้ซื้อหุ้นได้

พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535*

ผู้ที่เสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไปในวงกว้างต้อง

1. เป็นบริษัทมหาชนจำกัด (บมจ.) และ
2. ได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. และมีหนังสือชี้ชวนให้ประชาชนได้ศึกษาข้อมูลก่อนลงทุน

*บ. 34 พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ ยกเว้นให้บริษัทจำกัดสามารถเสนอขายหุ้นต่างไปจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
เช่น คราวดีฟินดิง

รู้เท่าทัน 2 : ลักษณะการชักชวนที่ต้องระวัง

1. ให้ผลตอบแทนสูงเกินจริง เช่น 12% ต่อเดือน หรือ 20% ต่อเดือน
2. การันตีผลตอบแทนสูง
3. เร่งรัดให้ตัดสินใจ อ้างใคร ๆ ก็ลงทุน
4. แอบอ้างบุคคลมีชื่อเสียง เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ
5. ธุรกิจไม่ชัดเจนจับต้องไม่ได้ เน้นขายหุ้นมากกว่าทำธุรกิจ

รู้เท่าทัน 3 : ช่องทางตรวจสอบ

- ตรวจสอบรายชื่อบริษัท บุคคล และผลิตภัณฑ์ (หุ้น) ที่มาเสนอขาย ว่าได้รับอนุญาตหรืออยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต. หรือไม่ ทางแอปพลิเคชัน SEC Check First หรือทางเว็บไซต์ www.sec.or.th
- ตรวจสอบใบหุ้นที่ได้รับว่าถูกต้องตามกฎหมาย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนรายชื่อผู้ถือหุ้นหรือไม่ เพราะเพียงได้ใบหุ้นมา ยังไม่ได้การันตีว่าเป็นผู้ถือหุ้นแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

Start-to-invest

1207